

в „Нагоре, към върха!“ е безспорно, очевидно, дори демонстративно и след като сме добили представа с каква тоталност Яворовият поетически език (по-точно един от поетическите „почерци“ на Яворов) опровергава и на практика руши монолитната поетическа изказност на Вазов, как прониква вътре, в техниките на възпроизвеждане на символи и тропи, т.е. след като вече сме наясно, че у Яворов се дочува един амбивалентно звучащ Вазов, не може да не ни озадачи създалата се дистанция между двата текста. Сякаш приликите, идентичните места и даже плътните припокривания съществуват, за да породят диаметрални различия и физиономии, несъпадащи където и да е типове светоотношение. И наистина, след като „Excelsior“ е сюжетно възпроизведено у Яворов в своята етапност (добила обаче подчертано символични измерения – *утрото хладно – пладня гореща – ранна вечер – нощ безконечна*), твърде фрапантен и настойчиво репликиращ е поантовият финал на „Нагоре, към върха!“. Декадентските субституции са пределно отчетливи („картина дивна“ – „напразно окото през облак ще дири простор“; „величието боже“ – „загадка бездънна“; „челото му царува в бездънний океан“ – „пустиня без ехо и зима всевечна“). Особената им акцентираност в текста на Яворов дава основание да предполагаваме, че „Нагоре, към върха!“ се съотнася не само към контекста на „Безсъници“, че не само е екзистенциалистка перифраза и философизиране на собственото ранно, с „фалшиво начало“ стихотворение „Сизиф“⁶⁷, но че е и една от твърде многото *средни* поетови творби. Освен че обговаря (по-точно „преговаря“) бивши поетически стойности и смисли, този Яворов текст открито прекрачва в чужда езиково-мисловна реалност. Как можем да обясним възлизането на *декадента* Яворов към емблематично *вазовските* хоризонти? Дали смразяващият метафизичен наглед, потиснал всяко усещане за очарование от природните прелести, е несъмнен израз на настъпилия „втори дисонанс“ в българската поезия (Вл. Василев), т.е. на разобщността на ли-